

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ
ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ ТА АУДИТОРІВ
УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ПРОФЕСІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ
АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ ОКД»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МОЛДАВСЬКА ЕКОНОМІЧНА АКАДЕМІЯ
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК ІМЕНІ СТЕФАНА БАТОРІЯ
(м. Скерневиці, Республіка Польща)
УНІВЕРСИТЕТ «UNIVERSITAT JUAME I»
(м. Кастельйон-де-ла-Плана, Іспанія)

Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції
«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
АУДИТУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»

18 травня 2023 р.

ОДЕСА 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ
ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ ТА АУДИТОРІВ
УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ПРОФЕСІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ
АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ ОКД»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МОЛДАВСЬКА ЕКОНОМІЧНА АКАДЕМІЯ
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК ІМЕНІ СТЕФАНА БАТОРІЯ
(м. Скерневиці, Республіка Польща)
УНІВЕРСИТЕТ «UNIVERSITAT JUAME I»
(м. Кастельйон-де-ла-Плана, Іспанія)

Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції
«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
АУДИТУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»

18 травня 2023 р.

ОДЕСА 2023

УДК 657
ББК 65.052.2
О17

Відповідальні за випуск:

Голова оргкомітету конференції – **Ковальов А.І.**, ректор ОНЕУ, д-р екон. наук., професор

Члени оргкомітету:

Артюх Оксана – професорка кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ОНЕУ, д-р екон. наук;

Белен Гілл де Абборноз Ногуер – професорка кафедри фінансів та бухгалтерського обліку Університету «Universitat Jaume I» (Іспанія), д-р в бізнес адмініструванні;

Гайдаєнко Ольга – доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ОНЕУ, канд. екон. наук;

Каменська Тетяна – голова Аудиторської палати України, д-р. екон. наук;

Крічун Петро – президент Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України, канд. екон. наук;

Кузіна Руслана – професорка кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ОНЕУ, д-р екон. наук;

Куцик Петро – ректор Львівського торговельно-економічного університету, д-р. екон. наук;

Лазарь Ліліана – доцент, завідувачка Департаменту бухгалтерського обліку, аудиту та економічного аналізу Молдавської економічної академії (Республіка Молдова), канд. екон. наук;

Левандовська Ханна професор факультету економіки та менеджменту Академії прикладних наук імені Стефана Баторія (Республіка Польща), д-р екон. наук, координатор з академічної співпраці з країнами-партнерами Erasmus+;

Літвінов Олександр – проректор з наукової роботи ОНЕУ, д-р. екон. наук;

Лоханова Наталія – завідувачка кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ОНЕУ, д-р екон. наук;

Миллер Петр – декан Соціально-економічного коледжу Академії прикладних наук імені Стефана Баторія (Республіка Польща), д-р екон. наук;

Парфенюк Наталія – президент ГО ПО Аудиторів, Бухгалтерів і Викладачів ОКД, Директор ТОВ «АФ «ТЕО-АУДИТ», практикуючий аудитор, бізнес-консультант;

Позняковська Наталія – завідувачка кафедри обліку і аудиту Національного університету водного господарства та природокористування, канд. екон. наук;

Яцунська Олеся – ст. викладач кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту ОНЕУ, канд. екон. наук.

Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса : ОНЕУ, 2023. 305 с.

За точність викладення матеріалу та достовірність наведених фактів, прізвищ, цитат відповідальність несуть автори.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ У СВІТЛІ ІНТЕРГАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

<i>Kielek-Więclawska E., Черкашина Т.</i> Проблемні питання обліку криптовалют у зарубіжних країнах	8
<i>Kolisova V.</i> IFRS 9 «Financial instruments» and its impact on accounts receivable	11
<i>Lazari L.</i> Conceptual approaches related to equity capital	13
<i>Lewandowska H., Муренко Т.</i> Роль сучасних інформаційних систем в ефективному управлінні компанією	16
<i>Mihaila S., Codrean V., Frumusachi L.</i> Bibliometric study on claims at national and international level	18
<i>Rokoszewski K., Волчек Р., Москалюк Г.</i> Оцінка активів для цілей складання звітності під час воєнного стану	22
<i>Бачинський В., Кузьмінська К.</i> Теоретичні засади формування управлінської звітності підприємств	24
<i>Бойко О.</i> Проблемні питання складання комбінованої фінансової звітності	26
<i>Бондаренко Н.</i> Грошові кошти в обліковій політиці підприємства	28
<i>Вакулик Д.</i> Податкова звітність та її роль у забезпеченні фінансової стійкості підприємства	31
<i>Вац О., Чміль Є.</i> Діджитал-інновації в обліку підприємницької діяльності	33
<i>Гавадзин Ю., Василюк М.</i> Формування фінансової звітності як джерела інформації для потреб менеджменту	35
<i>Гасаєв І., Гаркуша С.</i> Особливості автоматизації процесу обліку грошових коштів	37
<i>Голов С.</i> Подальші кроки євроінтеграції у сфері обліку та звітування	39
<i>Головацька С.</i> Консолідована фінансова звітність: вітчизняний та зарубіжний досвід	41
<i>Головчак Г.</i> Діджиталізація обліково-аналітичних процедур як вимога часу	43
<i>Грибовська Ю.</i> Податкове зобов'язання і податковий кредит: розрахунок та бухгалтерський облік	45
<i>Грибовська Ю., Москаленко К.</i> Організація обліку витрат на промисловому підприємстві	47
<i>Дерун І., Мисака Г.</i> Перезавантаження нефінансової звітності: спроба ЄС	49
<i>Дорошук Н.</i> Облікова вартість запасів: вплив наслідків війни	52
<i>Зінченко О., Бівалькевич Є.</i> Інтеграційні аспекти розвитку бухгалтерського обліку	54
<i>Зінченко О., Бівалькевич Є.</i> Особливості обліку основних засобів за сучасних умов господарювання	57
<i>Зінченко О., Чучкевич Д.</i> Особливості застосування міжнародних стандартів при формуванні облікової політики	60
<i>Зубілевич С., Власюк І.</i> Вплив війни на розкриття невизначеності щодо безперервності діяльності у фінансовій звітності підприємств України	62
<i>Ігнат'єв О.</i> Деякі аспекти обліку доходів від надання транспортних послуг за НП(С)БО та МСФЗ	65
<i>Калюга Є.</i> Передумови впровадження накопичувальної пенсійної системи	67
<i>Калюжна Є., Радчук О.</i> Облік витрат допоміжних виробництв	70
<i>Кизим А., Нестеренко О.</i> Передумови і перспективи впровадження інтегрованої звітності в Україні	73
<i>Кірдіна О., Стешенко О.</i> Формування собівартості робіт з метою відображення в обліку	76

Ковальова А. Порівняльна характеристика обліку амортизації основних засобів за НП(С)БО 7 та МСБО 16	78
Ковцун М., Кобець Д. Використання блокчейн технологій в обліку	80
Колесник К. Організаційні аспекти підготовки та подання звіту в розрізі країн міжнародної групи компаній	83
Кравченко І. Питання ведення електронного бізнесу, обліку та аудиту на основі сучасних платформ digital економіки	85
Ксьонжик І., Пятачук А. Облік будівельних контрактів у державному секторі: порівняльна характеристика національного і міжнародного стандартів	87
Кузуб М. Ризики у бухгалтерському обліку: сутність і підходи до їх оцінки	89
Кузуб М., Рогожинський М. Проблеми і перспективи розвитку обліку в Україні	91
Кундря-Висоцька О., Демко І., Вагнер І. Особливості визнання та відображення нематеріальних активів у фінансовій звітності	93
Куцик П. Інформаційно-облікове забезпечення системи управління підприємством	96
Левковець Н. Застосування інформаційних систем бухгалтерського обліку	98
Мазуренко Н. Особливості обліку імпорتنих операцій в умовах адаптації до МСФЗ	100
Матюха М., Смоляр М. Електронні документи та їх нормативні аспекти	101
Мацків О. Особливості обліку витрат на виробництво на судноремонтних підприємствах	104
Найкерська Г. Природа криптовалюти як специфічного активу бухгалтерського обліку	105
Нужна О. Комунікативні навички та особистісні якості у професійній діяльності фахівця з обліку	107
Онищенко В., Пустовий М. Проблемні питання сучасного бухгалтерського обліку і оподаткування в Україні	109
Остап'юк Н., Климович Д. Криптовалюта – не фінансовий інструмент	112
Пахут А. Особливості організації обліку оплати праці в період дії воєнного стану	114
Позняковська Н. Інститути громадянського суспільства України: стан та трансформація у воєнний час	117
Попівняк Ю. Використання технологій штучного інтелекту в бухгалтерському обліку підприємства	119
Попова О. Методика формування управлінської звітності в залежності від організаційної структури підприємства	120
Пристемський О., Себро О. Обліково-аналітичний аспект амортизаційної політики підприємств	123
Радчук О. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками	125
Савицька Т., Гевлич Л. Сучасні проблеми вітчизняного обліку матеріальних активів	127
Савчук К., Семенова С. Особливості професійної етики бухгалтерів	129
Синиця Ю., Пісклова С. Використання МСФЗ банківськими установами України: сутність та зарубіжний досвід	132
Сиротенко Н. Особливості розкриття інформації українськими підприємствами в умовах воєнного стану	135
Соколовська А., Макаренко А. Облік руху грошових коштів на рахунках в банках у національній валюті	137
Старенька О. Ризики в обліковій системі діяльності сучасного підприємства	139
Хомин І. Дисонанс зносу та амортизації основних засобів	142
Чабанюк О., Лобода Н. Порядок реєстрації для роботи електронного документообігу в умовах аскод онлайн	145
Шавурська О. Стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку на підприємствах видобувної промисловості	147
Шевчук В. Роль ESG рейтингів у прийнятті рішення щодо виходу з ринку країни-агресора (на прикладі російсько-української війни)	149

Шерстюк О. Формування інтегрованої звітності: обліковий аспект	151
Шигун М., Журавель А. Нова модель адміністрування податку на додану вартість	153
Ясінська І. Управлінський облік витрат в системі управління закладами освіти в контексті європейської інтеграції	157
Ясишена В., Пилявець В. Організаційно-методологічні аспекти управлінського обліку нематеріальних активів та гудвілу	160

СЕКЦІЯ 2 НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АУДИТУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Brzezinski C., Artюх О. Трансфертне ціноутворення: проблемні аспекти контролю	163
Cojocar V., Badicu G. General aspects regarding the audit of "MOLDOVA INNOVATION TECHNOLOGY PARK" residents	165
Idrian P., Ligaj M. Challenges of logistics audit in the era of industry 4.0.	168
Ligaj M., Idrian P. Logistics audit, as a support in the effective management of the enterprise	173
Soimu S., Badicu G. Responsibilities of the audit firm regarding the projection, implementation and function of a quality management system	177
Альошин В. Напрями діджиталізації аудиту безперервності діяльності підприємств в умовах невизначеності	180
Безверхий К. Моделі аудиту інтегрованої звітності корпоративних підприємств	183
Будько О., Шаповал А. Організація аудиту фінансових результатів на підприємстві	184
Грибовська Ю. Внутрішній аудит: необхідність та методика проведення	187
Грищенко О. Організація контролю прокату майна	189
Грищук Г. Історія розвитку й оцінка сучасного стану контролю в Україні	191
Губарєв О. Проблеми розвитку промисловості України в умовах війни	193
Дашкевич Т., Меліхова Т. Аудит основних засобів	195
Дудченко І., Ожаровська О. Особливості проведення аудиту в умовах економічної нестабільності та кризових ситуацій	197
Калюга О. Організація обліку робочого часу в Україні	200
Колісник А., Меліхова Т. Аудит виробничих запасів	202
Кулик Ю., Жигало А. Проблеми та стратегічні напрями розвитку аудиту в умовах цифрової трансформації	204
Лега О., Черненко К. Використання офшорних зон як спосіб ухилення від оподаткування	207
Лоханова Н. Ризик-орієнтований підхід в аудиті відповідно до вимог МСА 315	210
Лубенченко О. Моніторинг системи управління якістю в аудиторській фірмі на основі моделі ділової досконалості ЄВ	211
Малишкін О. Ефект впровадження е-аудиту податків	213
Москаль Н. Мотивація персоналу аудиторської фірми в контексті управління якістю	216
Нежива М. Аудит злиття та поглинання в умовах відкритої економіки	218
Озеран А., Озеран В. Актуальне про нормативно-правове забезпечення аудиторської діяльності в Україні	219
Пісклова С., Меліхова Т. Аудит готової продукції підприємства	222
Пічкур В. Вплив змін законодавства та воєнного стану на аудит в контексті євроінтеграції	225
Продан М., Лучко М. Вплив діджитал-технологій на формування компетентностей аудиторів та їхній професійний інструментарій	228
Самострол С. Аудит в Україні в умовах дії воєнного стану	231
Сарахман О., Шурпенкова Р. Вплив війни на аудиторську професію	233

Свічкач Н., Кім О. Особливості контролю за міжнародним оподаткуванням в умовах євроінтеграційних процесів в Україні	234
Селіванов В. Управління якістю в аудиторській діяльності очима розробника програмного забезпечення	237
Слободяник Ю. Проблеми розвитку аудиту державних фінансів в Україні в контексті євроінтеграції	239
Таратута Л. Незалежний аудит фінансового стану юридичної особи під час набуття істотної участі у страховику	241
Топоркова О., Коваленко М. Індикатори аудиторської оцінки безперервності діяльності	244
Фабіянська В. Ставлення аудиторів до початкових залишків на рахунках бухгалтерського обліку в контексті Міжнародних стандартів аудиту	246
Худякова Д., Нестеренко О. Аудит обліку витрат на виробництво продукції: проблеми і шляхи вирішення	249
Щур К., Скоробогатова Н. Використання штучного інтелекту в аудиторській діяльності: досягнення та перспективи	252

СЕКЦІЯ 3 НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Lewandowska H. Employment of econometric models for assessment and forecasting the hazard of selected business areas	254
Ачкасова С., Ляшенко З. Вибір альтернатив забезпечення ефективності організації валютних операцій в банку	255
Боршош А. Аналіз економічних показників бізнесу в умовах війни	257
Іванков В. Розвиток методів судової економічної експертизи	260
Іонін Є. Аналітичне забезпечення бізнес-процесів в умовах використання диджитал-технологій	262
Кащена Н., Горошанська О. Економічний аналіз в інформаційній системі управління бізнесом: мейнстрим-тенденції та методичний інструментарій	266
Кравець Д. Методи аналізу фінансових активів	268
Кришталь Г., Васильконова Е., Лінчевська Л. Інформаційне забезпечення аналізу стану та ефективного використання оборотних коштів	270
Босак А., Кукоба М. Вектори розвитку економічного аналізу: реалії сьогодення	273
Малик М. Аналізування і типізація методів тактичного планування у системі циркулярних бізнес-моделей підприємств	275
Мельникова М. Про деякі особливості економічного аналізу діяльності підприємств-учасників промислового симбіозу	277
Мироненко М. Деякі підсумки господарської діяльності науково-дослідної установи у IV кварталі 2022 року	279
Міщук Є. Євроінтеграція та економічний аналіз у контексті публічної служби	282
Нечитайло О. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами торгових підприємств на прикладі ТОВ «КРАЇНА ІГРАШОК»	284
Нужна О., Пашкевич А. Аналіз інвестиційної активності підприємств транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності України	287
Нужна О., Сулік О. Факторний аналіз коефіцієнта покриття лікарняних закладів України	289
Нужна О., Чернюк С. Аналіз динаміки власного капіталу підприємств сільського, лісового та рибного господарства України	291
Птіцина Л. Шляхи удосконалення проведення економічного аналізу для підвищення ефективності роботи страхової компанії	293

Семенова К. Аналіз тенденцій фінансового стану підприємств України	295
Тлущкевич Н. Оцінка обсягів реалізації продукції та кількості суб'єктів господарювання у швейній галузі України	298
Тулчинська С., Солосіч О. Перспективи розвитку економічного аналізу в умовах активних процесів інтелектуалізації	300
Ходзицька В. Нефінансовий стратегічний аналіз корпорацій: вплив глобальних принципів управлінського обліку	301
Чернишова Л. Аналіз основних джерел фінансово-інвестиційної підтримки розвитку малого та середнього бізнесу	303

Кащена Наталія

д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Державний біотехнологічний університет
м. Харків, Україна

Горошанська Олена

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Державний біотехнологічний університет
м. Харків, Україна

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ: МЕЙНСТРИМ-ТЕНДЕНЦІЇ ТА МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ

Успішність бізнесу визначається можливістю його адаптації до новітніх умов функціонування, і потребує ретельно спланованого та цілеспрямованого пере позиціонування, що охоплює трансформацію бізнес-моделі, персоналу, процесів і технологій тощо. Дослідження стану, потреб та настроїв національного бізнесу [1] в межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Європейського Союзу доводить оптимістичність поглядів підприємців на можливість воєнної перемоги України, знесення від невизначеності, погіршення умов для ведення бізнесу, готовність до майбутніх випробувань та прагнення до активізації економічної діяльності.

За умов воєнного стану неминучою реальністю й унікальним драйвером трансформації бізнесу, що дозволяє оптимізувати бізнес-процеси підприємств, формувати конкурентні переваги та оперативно реагувати на потреби споживачів, є цифровізація. Багато підприємств прийняли її як даність й успішно адаптувалися до ситуації.

Ключовими конкурентними перевагами підприємств під час цифрової трансформації, що забезпечують спроможність швидкого реагування на виклики сучасності, стають професіоналізм і гнучкість менеджменту, а також ефективність інформаційної системи управління бізнесом, що призначена для забезпечення інформаційних потреб апарату управління всіх рівнів своєчасною, корисною обліково-аналітичною та необліковою інформацією для прийняття рішень. Різноманітність спектру інформаційних потреб і складу користувачів інформації потребують від даної системи динамічної гнучкості, оперативності реагування на зміни внутрішнього та зовнішнього бізнес-середовища, оптимізації складових економічного потенціалу та можливості обґрунтування альтернативних варіантів рішень з підвищення результативності бізнесу.

В інформаційній системі управління бізнесом своєчасне виявлення порогу диспропорцій, за яким слідує руйнівні непродуктивні втрати всіх видів ресурсів і конкурентних переваг підприємства, забезпечується ефективно функціонуючою підсистемою економічного аналізу і прогнозування. Вона є мейнстрімом генерування інформації, потрібної користувачам для прийняття рішень на всіх етапах підприємницької діяльності: від бізнес-ідеї і формування підприємства до її реалізації на кожному етапі його функціонування. В процесі економічного аналізу формується множина альтернатив для прийняття рішень, орієнтованих на забезпечення конкурентних переваг і прибутковості бізнесу в довгостроковій перспективі.

Слід зазначити, що сучасний економічний аналіз являє собою досить розроблену в теоретичному і методологічному плані науку, методичні прийоми якої з легкістю адаптуються до нових умов господарювання. Проте за розвитку альтернативних течій економічної думки, значних змістовних й структурних змін в національній економіці (через низку об'єктивних чинників) наразі актуалізуються питання щодо подальших напрацювань методологічного підґрунтя економічного аналізу з огляду на цифровізацію, особливості функціонування в умовах воєнного стану, обмеженість та зменшення продуктивності ресурсів, дефіцит джерел фінансування, циклічність фінансових криз, скорочення зайнятості тощо.

Рушіями модернізації економічного аналізу за визначених обставин є:

- переосмислення раціонального функціонування економічного суб'єкта з урахуванням економічної поведінки індивіда;
- дослідження рушійних сил і внутрішніх закономірностей обмеженої раціональності та ірраціональної економічної поведінки економічного суб'єкта як складної системи;
- пошук механізмів трансформації індивідуальної оптимізації у систему на основі визнання колективної раціональності [2].

Наукове підґрунтя прийняття управлінських рішень формує методологія економічного аналізу, що зосереджується не лише на визначенні предмету і об'єкту аналізу, мети, задач і методів дослідження, інтерпретації висновків, але й зачіпає більш широке коло питань, зокрема: цінності, уподобання, переконання, відповідальність, етика, ідеологія тощо. Вона інтегрує методи історико-економічного та системно-структурного аналізу, які дозволяють зрозуміти адекватність визначених напрямків розвитку бізнесу й практичних завдань умовам бізнес-середовища, ступінь загальності початкових положень й висновків.

Найпоширенішими з них є:

- аналітичний метод – дає змогу пізнати окремі сторони, бізнес-процеси, елементи, існуючи взаємозв'язки й факторні взаємодії бізнесу (в цілому і у потрібних розрізах);
- деталізація (розкладання підсумкових показників) – дає змогу побачити серйозні відмінності і різноманітність первісних показників;
- порівняння – дає змогу надати характеристику досліджуваного предмета (явища) через співвідношення, вимірювання, зіставлення з іншими одно якісними предметами або явищами;
- балансовий метод – дає змогу дослідити наявні ресурси та визначити перспективні напрями їх реалізації;
- методи елімінування – дають змогу дослідити функціональні взаємозв'язки та кількісно оцінити причини зміни результативного показника під впливом зміни певного фактору за умов незмінності інших факторів;
- економіко-математичні методи – дають змогу дослідити стохастичні взаємозв'язки та кількісно оцінити причини зміни результативного показника під впливом зміни певного фактору;
- евристичні методи – дають змогу дослідити взаємозв'язку факторів і результатів бізнес-процесів на підставі думок фахівців в різних сферах економічної діяльності;
- табличний і графічний методи – дають змогу представити узагальнену інформацію за результатами аналізу у наочному вигляді.

Отже, в інформаційній системі управління бізнесом економічний аналіз займає одне з провідних місць [3]. Він генерує аналітичну інформацію, яка слугує підставою для прийняття управлінських рішень з економічного розвитку. Наразі переосмислюються методи й оновлюється методичний інструментарій аналітичного опрацювання фінансових і нефінансових даних щодо діяльності підприємств. Поряд із традиційними активно залучаються цифрові технології та кібернетичні методи обробки даних (штучні нейронні мережі (розпізнавання, кластеризація, прогноз); еволюційне програмування; генетичні алгоритми; асоціативна пам'ять (пошук аналогів, прототипів); нечітка логіка; дерева рішень; системи обробки експертних знань).

Список використаних джерел

1. Дослідження стану та потреб бізнесу за рік повномасштабної війни. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/iniciativi/doslidzenna-stanu-ta-potreb-biznesu-za-rik-povnomasstabnoi-vijni>
2. Решетило В. П., Островський І. А. Теорія і методологія сучасної економічної науки. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 143 с.
3. Кащена Н. Б. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною активністю підприємств торгівлі: теорія, методологія, практика : монографія. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2021. 389 с.